

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ

סֵפֶר

עֵצָה אֲמוּנָה

בְּרִיּוֹן פּוֹן חִיּוּק, אֲמוּנָה אֹן
פְּרָאקְטִישֶׁע עֲצוֹת פֶּאָר'ן לְעָבֹן,
גַּעֲשְׂרִיבֵן דוּרְדֵן רֵאשׁ יִשִּׁיבֵת תּוֹפְאָרֵת
הַתּוֹרָה בְּרִסְלֵב

אִיִּישׁ

267

הַשַּׁפ"ב

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

כארא פארק

**4801 11th Ave,
Brooklyn NY 11219
718.384.1652**

היכל הקודש

קרית יואל

**8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.243.0563**

היכל הקודש

מאנסי

**32 Dolson Road
Monsey NY 10952
347.733.7551**

היכל הקודש

בני ברק

**רחוב הבעל שם טוב 7
052.760.5715**

היכל הקודש

וויליאמסבורג

**27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652**

היכל הקודש

קרית יואל

**8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.467.5299**

היכל הקודש

בלומינגטאון

**24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804**

היכל הקודש

ירושלים

**רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150**

צו הערן די

הערליכע שיעורים

פונעם ראש ישיבה שליט"א
רופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

ג'דפס ע"י

**קרן הדפסה
היכל הקודש**

2623 State Route 52
Liberty, NY 12754

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

עֲצַתְּוֹ אֲמוּנָה

- א. מעג א מאמע מיטגעמען דאס קליין אינגל ביים שווימען?
- ב. בין איך מחויב אריינצונעמען מיין שווער און שוויגער אויף שפּת?
- ד. מעג איך בעטן דעם אייבערשטן פאר א מיידל?
- ה. וואס ענטפער איך פאר מיין קינדער אויף אמונה שאלות?

איש אמונות

- א. אויסלערנען די קינדער ווי אזוי צו רעדן צום אייבערשטן?
- ב. הלואי זאל ער האבן א מוֹדָה דרך וועמען צו פֿרעגן און פאלגן?
- ד. הנהגות פאר תשעה באב וואס געפאלט אום זונטאג?
- ד. איך בלייב א געטרייער איד?
- ו. טון וואס עס איז ריכטיג צו טון, נישט לויט וואס יענער זאגט?
- ז. ווען איר וויינט ביי די שבת ליכט, זאל דאס זיין מיט שמחה?
- ח. הרגע נישט דייע אייגענע קינדער?
- ט. געם נישט קיין צד אין מחלוקת, נישט לכאן און נישט לכאן?
- י. דארפסט נאכנישט דערציילן אז דו פארסט קיין אומאן אויף ראש השנה?
- י. שמייכלען צו די קינדער און זיי אויפהייבן?
- יא. ישיבה קטנה פאר קומענדיגע יאר?
- יא. נישט שמירן די בעגל?
- יב. דרייוון די קינדער ווי עס דארף צו זיין?
- יג. אויב גייט אריבער א וואך אן מעכיר סדרה זיין, קען מען האבן א שאדן?
- יד. אויב מען דריידט זיך מיט נישט גוטע מענטשן, ווערט מען א נישט גוטער?
- יד. געם די צוויי זיסע עצות, וועסטו ווערן א גרויסער צדיק?

- אנא ה', העלה איה זאל צוריק באקומען די געפיל צו צניעות.....טו
- די וואס זענען עוסק אין שידוכים, דארפן אסאך חיזוק.....טז
- ווען מען היט די תורה פאלט מען נישט אין קיין עברות.....יז
- אכטונג געבן צו זיצן צוגעדעקט מיט צניעות.....יח
- א שאר צו לויפן ארבעטן, קום ענדערש אין נשיכה.....יט
- ארויסגענומען אלטע איינגעגעסענע ווייטאג דורך אמונה און תפלה.....יט
- פאר די ביסל האר, לוינט זיך צו ליידין אזויפיל צרות?.....כא
- איבער שניידן פרוכט בימער דארף מען פרעגן א גרויסער ערליכער רב.....כב
- ענדיגן מניה זיין ספר אשר פנחל אין אידיש.....כג
- קומען אין חדר מאכן האלאקע.....כד
- פאר די פרוי איז וויכטיגער ארויסצוגיין באקומען חיזוק ווי פאר'ן מאן.....כד
- פארוואס זאג איה דיר מער מוסר ווי פאר אנדערע?.....כו
- אנשטאט טראכטן פון די גרויסע חובות, טראכט פונעם גרויסן באשעפער.....כז
- געב אכטונג נישט צו טון קיין מאדנע זאכן.....כח
- הייליגער באשעפער, פארוואס ציט מיר צו נישט גוטע זאכן?.....כט
- מען מוז האבן א קיאסק אין שטעטל.....לא
- ערב שבת איז נישט קיין צייט פאר ארבעט.....לב
- א פלעי געבויט אויפ'ן רבינ'ס מעשיות.....לג

עֲצַתוֹ אֲמוֹנָה

מַעַג אַ מֵאֲמַע מִיטְנַעֲמַעַן דָּאס קְלִיין אִינגֶל בֵּימִם שְׁווימַעַן?

שְׁאַלְהָ:

לְכַבּוּד דְּעַר ראש ישיבה שליט"א,

מִיר האָבן אַ קְלִיין אִינגֶל פֿון דְּרִי יאַר אַלט, און מִיין ווייב וויל אים מִיטְנַעֲמַעַן ווען זי גייט שְׁווימַעַן, ווייל עס קומען דאַרט קאַזינֶס אין זיין עֶלְטֶער, ער האט כּמַעַט נישט קיין אִינגֶלעך קאַזינֶס אין זיין עֶלְטֶער נאַר מִיידֶלעך און ער שפּילט מיט זיי, און ווען מִיין ווייב נעמט אים מיט בייים שְׁווימַעַן קען ער דאַרט שפּילן מיט די קאַזינֶס, און ער האט הנָאָה. אויב אָבער וועל איך אים מִיטְנַעֲמַעַן מיט מיר, וועט ער נישט האָבן צופיל מיט וועמַעַן צו שפּילן דאַרט. מיר ווילן אָבער וויסן אויב עס איז אויסגעהאַלטן פֿאַר מִיין ווייב אים מִיטְנַעֲמַעַן מיט זיך?

יִישַׁר כַּח

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת ה' יתְּבַרַךְ - יום ג' פְּרֻשַׁת וְאַתְחַנֵּן, י"ב אָב, שְׁנַת תּשפ"ב לְפָרַט קֶטֶן

לְכַבּוּד ... גֵּרוֹ יְאִיר

איך האָב עֶרְהאַלְטֵן דִּיין בְּרִיוֹ.

עס איז זיכער נישט כּדָאי צו נעמַעַן אַ אִינגֶל פֿון דְּרִי יאַר אַלט בֵּימִם ים וואו פֿרויען שְׁווימַעַן; קענֶסט אים נעמַעַן ווען די מַעַנַעַר גייען שְׁווימַעַן, אָבער נישט ווען די פֿרויען גייען שְׁווימַעַן.

בֵּי אונז איז מען מִקְפִיד אָפּילו אויף גאַר קְלִינע אִינגֶלעך זיי זאַלן אויסוואקסן הייליג און רייִן; אָפּילו קינדער וואס קענען נאַכנישט רעדן -

זַעֲעֵן אוּיָד, און אויב זיי זעען אַ נישט גוטע בילד מאכט דאס אויף אַ פֿלענק
אויף זייער הייליגע נשמה.

דער אייבערשטער זאל העלפֿן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

בין איך מחויב אריינצונעמען מיין שווער און שוויגער אויף

שבת?

שאלה:

לְכָבוֹד דְּעַר ראש ישיבה שליט"א,

מיין שווער און שוויגער האבן אפגעמאכט צו קומען צו אונז אין אונזער קליינע
פארשטופטע באנגעלאו אויף שבת, מיט מיין מאנ'ס הסכמה.

דער פראבלעם איז אז איך בין זייער זייער נישט באקוועם מיט די גאנצע זאך, איך
פיל ווי סיי מיין שווער און סיי מיין שוויגער וועלן זיין אין מיין נאז א גאנץ שבת און זונטאג,
עס נעמט אנועק מיין גאנצע פרוואטקייט, איך גיי דארפן שלאפן אין די קאך מיט א
פורהאנג, איך וועל זיך נישט קענען דרייען באקוועמעהייט אין מיינע אייגענע ד' אמות,
איך גיי שפירן ווי א פֿרעמדער גאסט אין מיין אייגענע שטוב, איך גיי זיין ווי א שטיקל
מיסט - בלויז ווייל מיין מאן וויל געבן פאר זיינע עלטערן א שבת וואקאציע.

בין איך מחויב נאכאלץ צו מסכים זיין צו דעם, נאר ווייל מיין מאן וויל אזוי? ווען זיינע
עלטערן זענען געבן מיר, בין איך שוין גארנישט ווערד; איך בין א מענטש וואס דארף מיין
רואיגקייט, מיין "ספעיס", און דא זאל איך זיך אריינלייגן אין א מצב ווי איך שפיר ווי איך
האב נישט קיין לופט צו אטעמען? איך בין נישט באקוועם מיט זיי בכלל, אין א קליינע
באנגעלאו נאך אויך, וואס דארף איך טון? איך מעג אראפשטעלן קלאר אז איך בין נישט
מסכים? איז עס גערעכט? איך טראכט אז מיין מאן קען מיד בכלל נישט פארשטיין, איך
בין צעמישט אויב איך דארף זיך מוסר נפש זיין פאר דעם.

יישר פח

תשובה:

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ואתחנן, י"ב אב, שנת תשפ"ב לפרט קטן
מרת ... תחי'

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

איר זענט נישט מחויב דאס צו טון, איר דארפט דאס נישט טון; די
שאלה איז, וואס וועט זיין אין אפאר יאר ארום ווען איר וועט זיין די אלטע
באבע און אייער מאן - דער זיידע, און איר וועט זוכן זומער א פלאץ וואו צו
זיין; איר וועט זיך זיכער מחי' זיין אויב אייער קינד וועט זיך צאמקוועטשן
פאר א שבת, אייך אריינגעמען און אייך מאכן באקוועם.

על פי הלכה קענט איר זאגן: "מיר האבן נישט קיין פלאץ", "עס האט נישט קיין
פֿשט צו שלאפן אין קאך מיט א פירעהאנג וכו' וכו'", אבער וואס טוט מען נישט
פאר עלטערן... דאס לעבן איז דאך נאר אינטערעסאנט אז מען קען מחי' זיין די
עלטערן; אפגערעדט אז דאס איז די גרעסטע חינוך, מען ווייזט פאר די קינדער
ווי אזוי מען איז מכבד עלטערן, דאן וואקסן די קינדער אויף אזוי הייליג און אזוי
געזונט; זיי וועלן אייך אויך מכבד זיין.

איך בין אזוי אויפגעוואקסן אלע מינע יארן. מינע עלטערן האבן
אריינגענומען מיין באבע, מרת רחל לאה טייטלבוים עליה השלום, זי
פלעגט איינשטיין א האלבע זומער ביי מינע עלטערן; מינע עלטערן האבן
נישט געהאט א פאלאץ, זיי האבן געהאט א פשוטע באנגעלאו, זיי האבן
אנועקגעגעבן זייער שלאף שטוב פאר איר, און זיי האבן זיך
אריינגעקוועטשט אינאיינעם מיט די קינדער. עס זענען געווען צוויי שלאף
שטובער, די בעסטע שטוב האט מען איר געגעבן, און מיין טאטע שליט"א
און מאמע תחי' האבן זיך אריינגעקוועטשט מיט די קינדער אין די צווייטע
שטוב. עס איז געווען אזוי פרייליך אין שטוב, מען האט געשפירט די שכינה
אין שטוב; עס איז אונז קינדער ניטאמאל איינגעפאלן אז דאס איז עפעס א
זאך וואס אנדערע טוען נישט, מיר האבן געמיינט אז אלע טוען אזוי, מיר
האבן געמיינט אז ביי אלע משפחות זענען די עלטערן דער עיקר פון די
לעבן.

די שְׂאֵלָה אִיז, פֿאַרְוֹאס דַּאַרְף דָּאס זײַן מְסִירוֹת נֶפֶשׁ? פֿאַרְוֹאס זָאל
מֵעַן דָּאס נִישֵׁט וועלן טון מיט שְׂמֻחָה? ! עֵס וואָלט ווען גַּעדאַרְפֿט זײַן די
גַּרעסְטע שְׂמֻחָה אז די עֲלֻטְעֶרן קומען.

בְּעֵטֶס דַּעַם אַײַבערְשֶׁטן אִיר זָאלֵט לִיב הָאָפֶן די מִצְוָה פֿון כִּיבוֹד אָב
וְאָם, אִיר זָאלֵט לַעֲבֹן מִיט די מִצְוָה - וועט אִיר זײַן בְּכֻלָּל נִישֵׁט דַּאַרְפֿן מוֹסֵר
נֶפֶשׁ זײַן, אִיר וועט הִנָּאָה הָאָפֶן פֿון מְכַבֵּד זײַן די עֲלֻטְעֶרן, אִיר וועט הָאָפֶן
א זִיסֶע לַעֲבֹן.

...

מַעַג אִיךְ בְּעֵטֶן דַּעַם אַײַבערְשֶׁטן פֿאַר אַ מַײַדֵּל?

שְׂאֵלָה:

לְכַבֵּד דְּעַר רֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

אִיךְ הָאָב בְּרוּךְ ה' אַ שְׁטוּב מִיט אַיִנגֶלְעךְ, מִיין ווײַב וויל אָבער זײַער שְׂטאַרְק אױף
הָאָפֶן אַ טאַכְטער, מַעַג מֵעַן מִתְפַּלֵּל זײַן אז די קומענדיגע קינד זאל זײַן אַ מַײַדֵּל?

יִישׁר פֿחַ

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יוֹם ג' פְּרִשְׁת וְאֶתְחַנֵּן, י"ב אָב, שְׁנַת תִּשְׁפ"ב לְפָרֵט קָטָן

לְכַבֵּד ... גֵּרוֹ זָאִיר

אִיךְ הָאָב עֲרֵהאַלְטֵן דײַן בְּרִיוֹ.

אַנדאָי קֶענְסְטוּ בְּעֵטֶן אז די קומענדיגע קינד זאל זײַן אַ מַײַדֵּל; נִישֵׁט נָאָר
דו מַעַגְסְט בְּעֵטֶן, נָאָר דו זאלֶסט בְּעֵטֶן; בְּעֵט דַּעַם אַײַבערְשֶׁטן אױף אַלְעס
וואָס דו ווילֶסט און אױף אַלְעס וואָס דו דאַרְפֿסט - וועסְטוּ זען יִשׁוּעוֹת.

אױף זאלֶסטוּ דאַנְקען דַּעַם אַײַבערְשֶׁטן אױף אַלְע חֲסָדִים און אױף דײַנע
זײַן. דאַנְקען דַּעַם אַײַבערְשֶׁטן בְּרַעַנְגֵט נִיסִים לְמַעַלָּה מִדְּרָךְ הַטְּבַע; ווען מֵעַן
דאַנְקט דַּעַם אַײַבערְשֶׁטן אױף אַלְע חֲסָדִים, מֵעַן דאַנְקט אִים אױף די לַעֲבֹן -
עֶפְנֹט דְּעַר אַײַבערְשֶׁטער אױף אַן אוֹצֵר אִין הִמָּל, עֵס קומט אױפֿן מַעַנְטֶשׁ
חֲסָדִים שְׁלֵא עַל פִּי דְּרָךְ הַטְּבַע.

דער הייליגער רבי נתן זכרוננו לברכה זאגט: "ווען א מענטש רעדט זיך אָפּ, זאָגט דער אייבערשטער: 'קוקט אָן דעם מענטש, איך געב אים גוטס און דאך רעדט ער זיך אָפּ, איך וועל אים ווייזן וואס מיינט שלעכט', אָבער ווען א מענטש דאנקט דעם אייבערשטן זאגט דער אייבערשטער: 'קוקט אָן דעם מענטש, ער האט גארנישט אין לעבן, און ער איז אזוי פרייליך און דאנקבאר, איך וועל אים ווייזן וואס מיינט גוט', און מען געבט אים א גוטע לעבן".

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

וואס ענטפער איך פאר מיין קינדער אויף אמונה שאלות?

שאלה:

לְכָבוֹד דְּעַר רֵאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלִיט"א,

צום ערשט א גרויסן יישר כח פאר די געוואלדיגע שיעורים וואס זענען מיר אזוי שטארק מחזק.

מיין פיר יעריגע טאכטער פֿרעגט מיר שאלות, און איך ווייס נישט וואס און ווי אזוי איז די ריכטיגע וועג איר צו ענטפערן.

זי פֿרעגט מיר, דער אייבערשטער איז דא? דא ביי אונז אינדערהיים? ער איז אריינגעקומען פון די טיר? אין וועלכע שטוב איז ער? ווי אזוי קען זיי אז מען האקט נישט אריין אין אים ווען מען גייט און מען רירט זיך? איך בין א טאכטער פונעם אייבערשטן? ער איז מיין טאטע? איך האב דאך א טאטע און מאמע, ער איז נישט מיין טאטע. איז ער אויך דיין טאטע?

וואס דארף איך ענטפערן אויף אזעלכע סארט שאלות?

יישר כח

תְּשׁוּבָה :

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרֵךְ - יוֹם ה' פְּרִשְׁת וְאֶתְחַנֵּן, י"ד אָב, שְׁנַת תִּשְׁפ"ב לְפָרֶט קָטָן
לְכַבּוֹד ... נְרוֹ זְאִיר

אֵיךְ הָאֵב עֶרְהֵאלְטֵן דִּיין בְּרִיוו.

וואס דו ווייסט פון אַמוּנָה - זאַלסטו זאָגן פֿאַר דיינע קינדער; דו ווייסט
דאָך דעם דריטן אָנִי מאַמִּין: "אַנִי מאַמִּין בְּאַמוּנָה שְׁלֵמָה שֶׁהַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ
שָׁמוּ אֵינּוּ גּוֹף וְלֹא יִשְׁיִגּוּהוּ מִשִּׁיגֵי הַגּוֹף, וְאִין לוֹ שׁוּם דְּמִיוֹן כָּלְל", דעם
אַיבֶּערֶשְׁטֵן קען מען נישט זען; דאס זאַלסטו פֿרעדיגן אין דיינע קינדער,
פון די גאר פֿיצלעך קינדער וואס זענען נאָך אין די וויגעלע; זינג מיט זיי
ניגונים פון אַמוּנָה: "דער אַיבֶּערֶשְׁטֵער איז דא, דער אַיבֶּערֶשְׁטֵער היט אונז,
דער אַיבֶּערֶשְׁטֵער האט ליב אידן, דער אַיבֶּערֶשְׁטֵער ווארט מען זאל אים
בעטן", און ווען די קינדער פֿרעגן זייערע שאלות, זאַלסטו זיי ענטפערן די
פשוטע אַמוּנָה: "דער אַיבֶּערֶשְׁטֵער איז דא, דעם אַיבֶּערֶשְׁטֵן קען מען
נישט זען, דער אַיבֶּערֶשְׁטֵער קומט נישט אריין פון קיין פענסטער, פון קיין
טיר; דער אַיבֶּערֶשְׁטֵער איז איבעראל".

ווער נישט דערשראקן פון פֿראגעס פון קינדער און נישט פון פֿראגעס
פון דערוואקסענע, אויף אלע פֿראגעס איז דא איין תירוץ: "עס איז דא אַ
באשעפער וואס איז מְהִיָּה און מְחַיֵּי די גאַנצע וועלט, ער איז אלעס און
אלעס איז ער"; דאס איז די ענטפער אויף אלע פֿראגעס.

ווי מער מען רעדט פון אַמוּנָה ווערט מער און מער ליכטיג פארן
מענטש, מען גייט ארויס פון אלע טונקלקייטן, פון אלע צרות, און חס ושלום
אזוי ווי מען פארגעסט פונעם אַיבֶּערֶשְׁטֵן - הויבן זיך אן אלע צרות.
דער אַיבֶּערֶשְׁטֵער זאל העלפן זאַלסטו האבן העלחה אין אלע ענינים.

...

איש אמונות

אויסלערנען די קינדער ווי אזוי צו רעדן צום אייבערשטן

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת מטות מסעי, כ"ו תמוז, שנת תשפ"ב לפרט קטן

לקבוד ... גרו יאיר

מוהרא"ש זכותו יגן עלינו דערציילט (אשר בנחל חלק מא; מכתב ז' סב) עס איז געווען א ברסלב'ער חסיד, ער פלעגט קומען אין שול מיט זיין זון פונם פינף יאר אלט, ער פלעגט צוגיין צום ארון הקודש און אים אויסגעלערנט צו בעטן א תפלה פונעם אייבערשטן. מוהרא"ש זכותו יגן עלינו האט אים געפרעגט: "וואס איז דאס? וואס טוסטו דא?" האט ער געזאגט: "איך וויל אויסלערנען מיין זון ווי אזוי צו רעדן צום אייבערשטן; יעצט ווען ער איז נאך יונג וויל איך אים אויסלערנען די זאך פון תפלה והתבודדות".

א קינד וואס וואקסט אויף מיט עלטערן וואס רעדן צום אייבערשטן, יעדע זאך וואס פאסירט אין שטוב - רעדט מען פון אמונה; מען שרייט נישט, מען רעגט זיך נישט, און ווען מען שרייט שוין נא - שרייט מען ברכות; מען זאגט: "גם זו לטובה", "אלעס איז צום גוטן"; די קינדער וואקסן אויף גרויסע צדיקים, זיי וועלן וויסן אין זייער לעבן וואס צו טון ווען זאכן גייען פארקערט וכו'.

זע צו לערנען דעם בלאט גמרא.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

הלואי זאל ער האבן א מורה דרף וועמען צו פֿרעגן און פֿאלגן

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת מטות מסעי, כ"ט תמוז, שנת תשפ"ב לפֿרט קטן
לקבֿוד מיין טייערער ... גרו יאיר

ביים שבת טיש זאלסטו רעדן צו דייע קינדער פון גרויס ביז קליין - פון
אמונת חכמים. א איד קען מען נאר זיין אויב מען האט א מורה דרף, א וועג
ווייזער אן ערליכער איד וועם מען פֿרעגט יעדע זאך וואס צו טון.

זאג זיי די ווערטער: "מיין מורה דרף, מיין וועג ווייזער - איז דער ראש
ישיבה; איך פֿרעג אים יעדע זאך. ענק דארפן נישט דוקא נעמען דעם ראש
ישיבה פאר ענקער וועג ווייזער, אפֿער דאס מוזן ענק יא טון, ענק מוזן האבן
א מורה דרף, ענק מוזן זיין באהאפטן צו אן ערליכער איד און אים אלעס
פֿרעגן, און אים נאכגיין, צי איך פארשטיי יא אדער נישט".

איך שרייב דיר דאס ווייל איך שפיר אז זיין זון ... גרו יאיר האט נישט
קיין וועג ווייזער. ער דריידט זיך דא אין שטעטל, ער דאווענט דא, ער טוט
אלעס דא, עס קען אפֿשר זיך דאכטן ווי ער האט א וועג ווייזער, אפֿער מיר
פֿרעגט ער נישט גארנישט וואס צו טון.

פארשטיי גוט וואס איך וויל, איך וויל ער זאל זיין אן ערליכער איד און
אויפֿשטעלן אן ערליכע שטוב. נישט דוקא ער זאל קומען צו מיר.

הער א מעשה, דא אין ישיבה האט געלערנט ... איך האב זיך אזוי
געפארעט מיט אים, "פֿאָשר ישא האמן את הינק" (במדבר יא, יב), איך האב אים
געמאכט א שידוך, אים חתונה געמאכט און פֿרוברט אים צו העלפן האבן
שלום בית.

וזהי היום, זיין ווייב וויינט צו מיר אז ער פֿירט זיך נישט אויף צו איר
ווי א איד דארף זיך צו פירן (שיין גערעדט...) האב איך אים גערופן און
גערעדט צו אים זייער שארף, איך האב אים געזאגט: "דו וועסט פֿאלירן
זיין ווייב!" "אזוי פֿירסטו זיך אויף וכו'?" "בקיצור, ער האט זיך באליידיגט
און מער נישט געקומען, ער האט זיך אנגעהויבן דרייען ביי ...

קומען צו מיר די בחורים דערציילן: "דער ראש ישיבה האט געהערט?

עַר דְּרִיט זיך היינט ביי "...", די בחורים האבן געוואלט הערן וואס איך וועל רעאגירן. זאג איך זיי: "הלואי, איך בעט דעם באשעפער אז מייך ארבעט זאל נישט גיין לויק; הלואי זאל ער זיך מדבק זיין ביי ..., הלואי זאל ער אים פּרעגן אלעס און אים פאלגן, ער פירט א הערליכע טיש, ער רעדט נאר וואס מוהרא"ש האט גערעדט, נאר וואס דען, איך זאג דיר עבדא בהפקירא נחא ליה, ער דרייט זיך דארט, אבער ער פּרעגט נישט און פאלגט נישט".

וכף ה' המעשה, אביסל שפּעטער איז ארויסגעקומען די מעשה, ער האט זיך געפּעך גע'גט, צעבראכן זיין שטוב. פאר מיר איז דאס געווען א שטעף אין הארץ; אזויפיל ארבעט האב איך אריינגעלייגט און אלעס איז צעפאלן.

איך האב רחמנות אויף דיר און אויף דינע קינדער, זאלסטו דאס אריינלייגן אין זיי, נאר דאס; אנשטאט זיי געבן מוסר "פאר וואס טוסטו אזוי?" "פאר וואס מאכסטו אזוי?" זאלסטו זיך קאנצעטרירן אויף איין זאך, זאגט די ווערטער: "פּרעג דיין מורה דרך", "א איד דארף האבן א מורה דרך"; מייך מורה דרך איז דער און דער, דאס מיינט נישט אז דער דאקטער איז פאר דיר א דאקטער, אבער א דאקטער דארפסטו האבן, א דאקטער מוז מען האבן.

אפילו דינע חתונה געהאטע קינדער, זיך און טעכטער, זאלסטו זיי אלץ זאגן, שטארקן און פּרעגן: "האסט א מורה דרך?" "האסט אים געפּרעגט אויב דו זאלסט דאס און דאס טון?" "האסט זיך דורכגעשמועסט אויב דו זאלסט זיך אזוי און אזוי אנטון?"

געב א קוק ווי די וועלט גייט, ווי אזוי מענטשן פירן זיך, עס איז אזוי שרעקעדיג, עס איז אזוי ווי א שייף וואס פארט אנוועק פונעם ריכטיגן וועג, און נאר דער וואס איז צוגעקלעבט צו א צדיק - דער בלייבט אויפן ריכטיגן וועג. אשרינו מה טוב חלקינו אשר בנחל שם גורלנו; מוהרא"ש האט אונז דאס געלערנט, מיר זאלן מחזק זיין און מחנה זיין די קינדער צו זיין דבוק אין ערליכע אידן.

...

הנהגות פאר תשעה באב וואס געפאלט אום זונטאג

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת דברים, ז' אב, שנת תשפ"ב לפרט קטן
לכבוד ... גרו יאיר, גבאי בית המדרש היכל הקודש בראכפעלד
איף האב ערהאלטן דיין בריוו.

ביי אונז מאכט מען נישט קיין שום אבלות שבת חזון; מען זינגט לכה
דודי אזוי ווי אלע וואכן און מען ליינט די פרשה אזוי ווי אלע וואכן, מען
זינגט נישט דעם פסוק "איכה אשא לבדי" מיט'ן ניגון פון איכה.
שבת טאר מען נישט ווייזן קיין שום צייכענעס פון אבלות.

ביי אונז מאכט מען אלעס געהעריג אזוי ווי אלע שבתים; מען עסט
אינאיינעם שלש סעודות, מען הויבט אן אביסל פריער, מען ענדיגט עסן ביי
די שקיעה און מען בלייבט ווייטער זינגען אינאיינעם ביזן זמן רבינו תם.
מען גייט אהיים זיך איבערטון וואכנדיגע קליידער און מען קומט צוריק צו
מעריב און מגלת איכה.

פרויען און קינדער וואס פאסטן נישט מאכן נישט קיין הבדלה, זיי עסן
אן הבדלה; זיי הערן הבדלה פון די מענער ביים אויספאסטן.
זע צו האבן חיות פון הפצה, נישט פון אויסלעשן די לעקטער ביי איכה,
פון אראפנעמען די פרכת וכו'; אונזער חיות דארף זיין ווי קען מען נאך א
איד מקרב זיין צום אייבערשטן.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

איף בלייב א געטרייער איד

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת דברים, ז' אב, שנת תשפ"ב לפרט קטן
לכבוד ... גרו יאיר

שטארק זיך מיט דיין הייליגע ארבעט פון פארשפרייטן אמונה פאר
אידישע קינדער, אין האבן א חלק פון צוריק ברענגען אידישע קינדער צום
אייבערשטן.

מוהרא"ש דערצייילט, א איד האט געפֿרעגט דעם באַבוב'ער רב הרב הקדוש רבי פֿנציון בן הרב הקדוש רבי שלמה זכותו יגן עלינו פֿארנוואס מען זעט נישט היינטיגע טעג אזעלכע מופתים ווי לְמִשָּׁל פּוֹקֵד זַיִן עֲקָרוֹת, אַזוֹי ווי עס איז געווען ביי פֿריערדיגע צדיקים; האט אים דער באַבוב'ער רב געענטפֿערט: "גלייב מיר, צוריק ברענגען א איד צום אייבערשטן איז א גרעסערער מופת ווי צו געבן קינדער פֿאר אן עקרה", פֿידוע פֿלעגט דער גרויסער צדיק השם ינקם דמו - טון אזויפיל פֿאר בחורים; ער האט אויפֿגעשטעלט ישיבות, ער האט זייער פֿיל געטון פֿאר אידישע קינדער.

דא האסטו א מעשה פֿאר עצתו אמונה פֿאר קינדער:

די מלחמה האט זיך געענדיגט, די דייטשע רשעים ימח שמו וזכרם האבן אויסגע'הרג'עט אזויפיל אידן, איבער זעקס מיליאן אידן האבן זיי גע'הרג'עט מיט די גרעסטע מין אכזריות; אידן זענען געווען זייער צעפֿראכן, מען האט אויסגע'הרג'עט אזויפיל צדיקים, אזויפיל ערליכע אידן; מען האט געזוכט א צדיק וואס קען טיילן ברכות און ברענגען ישועות. נאכן קריג איז דער הייליגער סאטמער רבי זכותו יגן עלינו געקומען קיין ארץ ישראל, אבער ער האט גלייך מחליט געווען אז ער מוז קומען קיין אמעריקע אויפֿבויען אידישקייט; ווען די אידן אין ארץ ישראל האבן דאס געהערט האט זיי דאס זייער ווי געטון, זיי וועלן נישט האבן קיין צדיק צו נעמען ברכות און מקבל זיין ישועות.

מען האט געפֿרעגט דעם רבי'ן זכותו יגן עלינו: "רבי, וואס וועלן מיר טון דא אליינס? פון וועם זאלן מיר פֿעטן א ברכה? ווער וועט קענען פֿועלן א ישועה?"

דער רבי זאגט זיי: "ווען איר וועט זען א איד אין שול ציט ארויף זיין ארבל אנצוטון די תפילין און ער האט א נומער איינגעקריצט פון די דייטשע רשעים ימח שמו - דער איד קען געבן ברכות; א איד וואס איז געווען אין לאגער, מען האט אים געפֿייניגט מיט שרעקליכע פיין, און ער קומט נאכאלץ אין שול אנטון תפילין, ער האט נישט קיין קשיות אויפֿן אייבערשטן, ער האט נישט קיין טענות אויפֿן רבוננו של עולם, ער גלייבט

ווייטער באַמונה שלימה אז דער אייבערשטער פירט די וועלט נאר מיט צדק ומשפט, חסד און רחמים - דער איד איז ראוי צו געבן ברכות".

טייערע קינדער, מיר קענען זיך נישט פארשטעלן דאס גרויסקייט פון דאס אידישע פאלק, ווי געטריי זיי זענען צום באשעפער, נאכן פייניגן, נאכן הרגענען מיט אלע מיתות משנות. אלע פעלקער אינאיינעם זוכן צו הרגענען דעם איד - דאך בלייבט דער איד געטריי צום באשעפער, ער האט נישט קיין קשיות אויף די אמונה, דער איז א צדיק; דער קען געבן ברכות.

טייערער ... מאך א בילד פון לאגער; די באקאנטע טויער וואס שטייט דערויף די ווערטער: "ארבעט מאכט פריי", אינעווייניג א איד מיט געלע שטרייכן ארויפגעצויגן איין האנט, ער ווייזט מיט'ן פינגער אויף א נומער איינגעקריצט אין זיין האנט, און א בילד ווי סאטמער רבי זכותו גגן עלינו שטייט אין דער זייט און ווייזט אויף דעם איד.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

טון וואס עס איז ריכטיג צו טון, נישט לויט וואס יענער זאגט

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת דברים-חזון, ח' אב, שנת

תשפ"ב לפרט קטן

... תחי', תלמידה בית פיגא

אייער לערערין האט מיר איבערגעגעבן אז איר זענט די איינציגסטע קינד אין קלאס וואס מאכט זיך נישט נאריש ביים עסן מיטאג. נעבעך פאר די קינדער וואס זענען הונגעריג, זיי ווילן עכט עסן מיטאג, נאר זיי האבן נישט די שטארקייט צו גיין קעגן די ווינט; ווען איין מיידל דריידט מיט די נאז און מאכט א געשפעט פון די עסן.

מען זעט אז איר האט ספעציעלע עלטערן וואס לערנען אייך צו טון וואס איז ריכטיג און נישט נאכטאנצן די קינדער וואס לאזן נישט עסן און לאזן נישט האבן פארגענוגן אין סקול.

איך האף איר וועט אריינברענגען א גוטע לופט צווישן די קינדער, זיי זאלן אלע זיך צושטעלן צום סדר פון סקול.

...

ווען איר וויינט ביי די שבת ליכט, זאל דאס זיין מיט שמחה

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת דברים-חזון, ח' אב, שנת תשפ"ב

מרת ... תחי' ברסלב, ליבערטי

וואויל איז אייך אז איר געבט זיך אזוי אנוועק פאר די קינדער פון בית

פיגא.

איך בעט אייך זייער, רעדט צו די קינדער פון די שיינקייט פון צניעות, פון די שיינקייט פון זיין א מאמע. די וועלט רוקט זיך לינקס, עס שטורעמט אריין אין אידישע הייזער ווינטן פון אומות העולם; אלע מחנכים און מחנכות שרייען גיוואלד, וואס טוט מען מיט די יוגענט? ! די איינציגסטע עצה איז ווייזן פאר די קינדער דאס שיינקייט פון א אידיש לעבן, דאס שיינקייט פון גיין אנגעטון איידל און באשיידן.

ווען איר צינדט די שבת ליכט זאלט איר בעטן דעם אייבערשטן די ווערטער וואס רבי נתן האט געבעטן זיין טאכטער צו מתפלל זיין:

"רבנו של עולם, אזוי ווי איך צינד יעצט אן די שבת ליכט, איך מאך ליכטיג מיין שטוב, זאלסטו - אייבערשטער - ליכטיג מאכן פאר אידישע קינדער, זאלסט עפענען זייערע הערצער זיי זאלן אננעמען דעם רבינ'ס ווערטער און ווערן צוגעקלעבט צו דיר".

ווען איר וויינט ביי די ליכט זאל דאס זיין מיט שמחה, אייערע קינדער זאלן זיך נישט דערשרעקן. איך פלעג זען מיין מאמע גיסן טרערן ביי די ליכט מיט א שמייכל, זי פלעגט שמייכלען ווען עס איז גערינען טרערן. מיר זענען בכלל נישט געווען דערשראקן, מיר האבן א גאנצע וואך געווארט אויף שבת.

...

הַרְגֵעַ נִישָׁט דִּינֵעַ אַיִגְעֵנעַ קִינְדֵער

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת דברים-חזון, ח' אב, שנת תשפ"ב

לפרט קטן

לכבוד מיין ליבער טייערער ...

נעכטן בין איך געווען אין קעמפ, מחנה בית פיגא, דיין טאכטער איז צו מיר געקומען מיט א געוויין, זי זאגט מיר זי איז זייער דערשראקן ווייל איינע פון די לערערינס האבן געגעבן א שיעור איבער דאס שעדליכקייט פון קוקן מאוויס, קוקן שלעכטע זאכן; אז דאס שטערט פונעם לעבן, שפעטער נאך די חתונה לויפט נאך די עקלדיגע בילדער, עקלדיגע מאוויס; מען קען נישט האבן א נאטירליכע לעבן מיט די מאן.

איך האב איר געפרעגט: "נו, וואס וויינסטו? וואס ביסטו דערשראקן?" איך ווייס אז זי איז א ריינע מיידל, זי קומט פון א ריינע שטוב; זאגט זי מיר: "איך קוק שלעכטע זאכן", פרגעג איך איר מיט וואונדער: "וואו?" זאגט זי מיר: "אויף מיין טאטע'ס טעלעפאן..." איך האב געמיינט איך פאל חלשות...

א טאטע מאמע שלאפן זיך רואיג, זיי זענען קלוגער פון אלע רבנים, זיי זענען קלוגער פון מוהרא"ש זכותו יגן עלינו - וואס זאגן און וויינען צום דור: "ברענגט נישט אריין קיין נישט כשר'ע טעלעפאן אין שטוב, הרגעט נישט אייערע קינדער".

איך בין נישט ביי זיך, איך וויין פאר דיינע קינדער, אומשולדיגע שפעלעך, אומשולדיגע ריינע נשמות (אמאל געווען ריין), ווי זיי פאלן קרבנות צוליב עלטערן וואס האלטן זיך קלוגער, זיי האבן א טעלעפאן אין שטוב אן א פילטער; גיוואלד, וואס איז מיט די לאו פון "לא תשים דמים בביתך" (דברים כב, ח), זאלסט נישט צוברענגען עס זאל זיך גיסן בלוט ביי דיר אין שטוב!

איך בין געבינדן די הענט, איך קען דיר דעם בריוו נישט שיקן, ווייל דו וועסט אנשרייען דיין טאכטער פארנוואס זי האט דערציילט שלעכטס אויף דיר, זי האט מיר געבעטן עס זאל בלייבן א סוד. איך שטעל אריין דעם בריוו

אינעם קונטרס עצתו אמונה; דו זאגסט מיר אז דו ליינסט די בריוו יעדע וואך, הגם עס איז אינטערעסאנט צו הערן אז דו ליינסט די בריוו, האסטו שוין זיכער געזען צענדליגער בריוו איבער נישט האבן אין שטוב קיין טעלעפאן, ווי שעדליך דאס איז.

איך האף צום אייבערשטן אז גלייך נאכן ליינען דעם בריוו וועסטו גלייך צעשמעטערן דינע פלים און ארויפלייגן א פילטער אויף די וואס דו דארפסט האבן, צו ראטעווען דינע קינדער און אייניקלעך, און אלע דורות זאלן בלייבן ערליכע אידן.

...

נעם נישט קיין צד אין מחלקת, נישט לפאן און נישט לפאן בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ואתחנן, י"ב אב, שנת תשפ"ב לפרט קטן לכתוב ... גרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

גיי אריבער מיט דיין ווייב צו אירע עלטערן, רעדט מיט זיי, דערציילט זיי שיינע זאכן פון אייערע קינדער; דאס איז וואס עלטערן דארפן און ווילן, איין זאך - נחת פון די קינדער און אייניקלעך.

דו קענסט זיך נישט און דו זאלסט זיך נישט אריינמישן ביי דיין שוואגער און שוועגערין; מען קען נישט פארטרייבן טונקלקייט, מען קען אבער יא ליכטיג מאכן; אז זיי ווילן נישט רעדן מיט דיין שווער און שוויגער, זיי האבן אפגעהאקט וכו' - זאלסטו פון היינט אן מער רעדן צו זיי.

שטיי ווייט פון מחלקת, נעם נישט קיין שום צד, נישט לפאן און נישט לפאן, מחלקת איז א סכנה; אף און ווי ווער עס נעמט א טייל אין מחלקת.

...

דארפסט נאכנישט דערציילן אז דו פארסט קיין אומאן אויף ראש השנה

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ואתחנן, י"ב אב, שנת תשפ"ב לפרט קטן
לכבוד ... גרו יאיר, ירושלים

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

זאג נאך גארנישט פאר קיינעם, אז דו האסט געקויפט א טיקעט; וואס
דארפסטו מאכן מחלקת? ווען עס וועט קומען נענטער צו ראש השנה
וועסטו דעמאלט זען וואס צו טון.

שטארק זיך, ווער נישט פארלוירן; דער אייבערשטער וועט דיר העלפן,
וועסט געהאלפן ווערן בקרוב.

...

שמייכלען צו די קינדער און זיי אויפהייבן

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ואתחנן, י"ב אב, שנת תשפ"ב לפרט קטן
לכבוד מיין ליבער ... גרו יאיר ברסלב, ליבערטי

שריי נישט אויף די קינדער; מען קען נישט פיר און צוואנציג שעה א טאג
שרייען און שרייען, מען קען נישט פיר און צוואנציג שעה א טאג געבן פסקים.

איך שרייב דיר דאס ווייל א משפחה איז געקומען צו מיר זאגן אז זייער
קינד קומט אהיים פון חדר און זאגט אז ער באקומט קאפ-וויי פון אזויפיל
נעגעטיוועט, ער באקומט א לאך אין קאפ פון שרייען און כאפן פסקים.

איך בעט דיר זייער, איך האב דיר אויפגענומען פאר א מלמד ווייל איך
האלט אז דו קענסט און דו ביסט א גוטער מלמד, אבער די איין זאך
דארפסטו פאררעכטן, אויפהערן זיין נעגעטיוו; שוין צייט צו קוקן גוט אויף
אנדערע, זען דאס גוטס אין אנדערע, זוף אויפצובויען די קינדער, זוף צו
שמייכלען צו זיי און זיי געבן גוטע ווערטער.

זע צו דערציילן אסאך מעשיות פון צדיקים פאר די קינדער, דאס וועט
זיי מאכן פאר גרויסע צדיקים.

נאכאמאל, גיי שריי אויס די נערונען, גיי התבודדות; שפאציר צווישן די ביימער און שריי אויס די נערונען, לייג עס נישט אן אויף די קינדער.

...

ישיבה קטנה פאר קומענדיגע יאר

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ואתחנן, י"ב אב, שנת תשפ"ב לפרט קטן

לכבוד מיין טייערער ... גרו יאיר ברסלב, ליבערטי

מיט'ן אייבערשטנס הילף עפענען מיר א דארמיטארי פאר די בחורים פון די כּתה פון ... גרו יאיר. די בחורים וועלן זיין אונטער זיין השגחה, די דירה געפונט זיך אינעם זעלבן בנן פון זיין דירה.

איך שרייב דיר דאס ווייל איך וויל דו זאלסט אריינשיקן זיין בחור קומענדיגן יאר אין שטאט לערנען ביי אים. אלע בחורים פון שטעטל וועלן קומען לערנען דעם קומענדיגן יאר אין וויליאמסבורג, דער מגיד שיעור וועט זיין האכרף הנ"ל.

שחרית, מנחה און מעריב וועט מען דאווענען מיט מיר אינאיינעם, אויף די שיעור התחזקות וועלן זיי מיטהאלטן; א שאד זיין בחור זאל פארפאסן א שיינעם יאר אין ישיבה.

אויף שבתים וועלן די בחורים אהיים גיין.

אויב דו ווילסט, ביטע שרייב איין זיין בחור ביי האכרף הנ"ל, ווייל די בעטן זענען באגרעניצט.

...

נישט שמירן די נעגל

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ואתחנן, י"ב אב, שנת תשפ"ב לפרט קטן

... תלמידה בית פיגא

איך וויל אייך זייער בעטן איר זאלט נישט באשמירן אייער נעגל מיט נעי"ל פאלי"ש.

מוהרא"ש האט זייער מקפיד געווען אויף דעם, עס איז א גרויסער פראבלעם; עס איז א חציצה, און אויף איז דאס בכלל (ויקרא יח, ג):
"ובחקתיהם לא תלכו".

איף האף איר וועט טון מיין ווילן.

...

דרייוון די קינדער ווי עס דארף צו זיין

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ואתחנן, י"ב אב, שנת תשפ"ב לפרט קטן
לקבוד ... גרו יאיר

איף האב באקומען צוויי קאמפלעינס, איינס אויף דיר, אז דו פארסט צו
שנעל; די קינדער און די טיטשערס זאגן עס איז סכנת נפשות, זיי קומען אן
אינגאנצן אויפגעשאקלט.

די צווייטע איז אויף איינער פון די דרייווערס, אז ער פירט זיך אויף
אביסל צו העפליך שקורין היימיש - מיט די מיידלעך. וויל איך דיר בעטן,
סיי דו געב אכטונג צו פארן פארזיכטיג, און אויף זאלסטו רעדן מיט אלע
דרייווערס זיי זאלן זיך פירן מיט דרף ארץ און מיט יראת שמים.

אויף זאלסטו רעדן מיט די בחורים וואס דרייווען, זיי זאלן אכטונג געבן
אויף דעם רביניס געלט; אז מען איז מפסיד די ישיבה'ס געלט - טשעפעט
מען דעם רביניס געלט.

דער רבי האט אמאל פארטריבן זיין תלמיד רבי שמעון זכרנו לברכה
ווייל ער האט מזלזל געווען אין זיין געלט.

...

אויב גייט אריבער א וואך אן מעביר סדרה זיין, קען מען האבן א שאדן

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ואתחנן, י"ב אב, שנת תשפ"ב לפרט קטן
לכבוד מיין טייערער ... גרויזיא

איך פריי זיך זייער צו הערן אז דו העלפסט די ישיבה מיטן געבן צדקה
פאר די רענט קאמפיין וואס זיי צאלן רענט פאר אלע אונזערע בננים, דער
אייבערשטער זאל דיר באצאלן מיט גרויס שפע, מיט ברכה והצלחה.

איך וויל דיר זייער בעטן זאלסט יעדן טאג לערנען חומש מיט תרגום;
זונטאג ביז שני, מאנטאג ביז שלישי און אזוי ווייטער, שטופ עס נישט אפ
אויף פרייטאג, שבת, ווייל חס ושלום אויב גייט אריבער די וואך אן מעביר
סדרה זיין - קען מען האבן א שאדן; מען קען פארלירן געלט, אדער א שאדן
בגוף.

אויף בעט איך דיר, נעם זיך צום משניות, לערן יעדן טאג לכל הפחות
איין פרק משניות; אז דו פארשטייסט נישט - זאלסטו זיך נישט מייאש זיין,
נאר זאג די ווערטער; דער הייליגער רבי זאגט (שיחות הרה"ק, סימן עו): "אין
צריכין בלימוד, רק האמירה לבד", ביים לערנען דארף מען נאר זאגן די
ווערטער; משניות וועט אויסרייניגן דיין נשמה, משנה איז די אותיות
נשמ"ה, משנה וועט דיר מאכן פאר אן ערליכער איד. משנה איז די זעלבע
אותיות ווי משנה, עס איז משנה, עס טוט פארענדערן דעם מענטש צום
גוטן. משנה וועט דיר באשיצן אין קבר פון ווערים און פון אלע מלאכי
חבלה.

...

אויב מען דריידט זיך מיט נישט גוטע מענטשן, ווערט מען א
נישט גוטער

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ואתחנן, י"ב אב, שנת תשפ"ב לפרט קטן
לקבוד משפחת ... שיחיו

איך האף דו האסט פארשטאנען וואס מיר האבן גערעדט, הלנואי
וועסטו פאלגן, דו וועסט פון היינט אנהויבן זיך דרייען מיט ערליכע חברים
וואס גלייבן אינעם אייבערשטן און וואס רעדן איידל. ווייל וויסן זאלסטו,
אפילו א גרויסער צדיק, אויב וועט ער זיך דרייען מיט נישט גוטע מענטשן
- וועט ער אויך ווערן א נישט גוטער, און פארקערט אויך, א נישט ערליכער
איד; אויב וועט ער זיך דרייען מיט צדיקים, מיט גוטע מענטשן - וועט ער
מיט די צייט אויך ווערן א גוטער מענטש.

איך בין זייער דערשראקן, איך וויל נישט דו זאלסט חס ושלום אפלאזן
דעם הייליגן רבי'ן, די הייליגע אמונה; די מענטשן מיט וועם דו דרייסט זיך
זענען נישט גלויביג, זיי זענען איין שטיק ליצנות רחמנא לצלן.

זיי מחזק דיין ווייב און זי זאל דיר מחזק זיין, דריידט אייך נאר מיט
גוטע מענטשן, ערליכע מענטשן. די ערשטע סימן אויף איינעם אויב ער איז
ערליך - אויב ער רעדט איידל; דער וואס רעדט ניבול פה און שעלט - דער
איז נישט קיין ערליכער, פון אזא איינעם דארף מען זיך דערווייטערן.

...

נעם די צוויי זיסע עצות, וועסטו ווערן א גרויסער צדיק
בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ואתחנן, י"ב אב, שנת תשפ"ב לפרט קטן
לקבוד מיינ טייערער ... גרו יאיר

איך האב דיר שוין אזוי לאנג נישט געזען, איך פריי זיך זייער צו זען
דיין נאמען חודש'ליך, אז דו געבסט צדקה פאר די רענט קאמפיין וואס
צאלט רענט פאר אלע אונזערע בננינים, פאר די מוסדות.

יעצט זע איך אז דו האסט נאך א געפיל צו די ישיבה; איך פריי זיך אז

דו האסט נאך א געפיל, אזוי וועסטו אויך טון וואס מען האט געלערנט מיט דיר אין ישיבה, די שיינע עצות פון רבי'ן, די גרינגע זיסע וועג צו לערנען פל התורה כולה, די זיסע וועג צו ווערן נאנט צום אייבערשטן - דורך התבודדות ותפלה.

טייערער ברודער, הארציגער חבר, נעם די צוויי זיסע עצות פון לערנען און דאווענען - וועסטו ווערן א גרויסער צדיק, דו וועסט שפירן דעם אייבערשטן, וועסט קענען אנגיין אין לעבן; מיט אלע שוועריקייטן - וועסטו האבן פח ווייטער צו לעבן.

...

אנא ה', העלף איך זאל צוריק באקומען די געפיל צו צניעות בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ואתחנן, י"ב אב, שנת תשפ"ב לפרט קטן מרת ... תחני' ברסלב, ליבערטי

דער הייליגער רבי האט אונז געגעבן א מתנה, אן עצה ווי אזוי מיר זאלן זוכה זיין צו ווערן נאנט צום אייבערשטן, די עצה איז "התבודדות" - רעדן צום אייבערשטן אויף די אייגענע שפראך, שמועסן מיט אים און אים אלעס דערציילן.

בנוגע צניעות וכו'; בעטס דעם אייבערשטן איר זאלט צוריק באקומען אייער געפיל צו גיין אנגעטון איידל, בעטס די תפלה יעדן טאג, ובפרט ווען איר צינדט אן די שבת ליכט:

"הייליגער באשעפער, העלף מיר, האב רחמנות אויף מיר, אויף מיין נשמה, אויף מייע קינדער און מייע קומענדיגע דורות, מיר זאלן אלע זיין ערליכע אידן. מיר זאלן אלע לעבן מיט די הייליגע תורה.

רבנו של עולם, איך ווייס נישט וואס האט פאסירט מיט מיר, איך האב פארלוירן מיין געפיל צו צניעות, איך האב מער נישט ליב צו גיין אנגעטון איידל, איך טו זיך אן קורץ, אויסגעשניטן, איך גיי מיט דורכזיכטיגע שטרומפ. איך ווייס נישט וואס צו טון, איך ווייס אז די וועג איז נישט גוט,

דאך ציט עס אזוי שטארק, עס צינדט זיך אן אזא פלאקערדיגע פייער זיך אנצוטון ווי מער אויסגעלאסן; הייליגער באשעפער, רחמנות'דיגער באשעפער, וואס טו איך? וואס טוט מען דא ווייטער? אָנא אַלף - וואו זאל איך גיין? איך קען נישט ווייטער אזוי גיין, איך האב מורא אז באלד ווער איך נאכמער דערווייטערט.

הייליגער באשעפער, לייג אריין אין מיר א ריינקייט, א הייליגקייט, נעם ארויס פון מיר די פייער פון גיהנום וואס ברענט אין מיר און לאזט מיר נישט קיין מנוחה.

אָנא ה', העלף איך זאל צוריק באקומען די געפיל צו צניעות, איך זאל ליב האבן אייזליקייט, איך זאל קענען פאלגן דער רבי וואס זאגט (ספר המדות אות בנים, סימן ט): 'צניעות שבאשה מזכה לה לבנים הגונים', צניעות ברענגט גוטע קינדער; העלף מיר בזכות די צדיקים וואס האבן זיך מוסר נפש געווען פאר דיינעט וועגן, אמן".

...

די וואס זענען עוסק אין שידוכים, דארפן אסאך חיזוק

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ואתחנן, י"ב אב, שנת תשפ"ב לפרט קטן
לקבוד ... גרו יאיר

זיי מחזק זיין ווייב זי זאל ווייטער עוסק זיין אין די גרויסע מצוה פון שידוכים.

די וואס זענען עוסק אין שידוכים - די דארפן אסאך חיזוק, ווייל מענטשן שרייען און פארשעמען; אנשטאט מען זאל זיך באדאנקען פארן אנטרעגן א שידוך, פארן טראכטן פון מיר, פארן טון פאר מיר - שרייט מען אויפן שדכן; די שידוך פאסט נישט, די שידוך איז נישט פאר אונז וכו' וכו'. דער וואס האט געשריגן און פארשעמט זיין ווייב - איז א צעבראכענער מענטש, ער מיינט נישט קיין שלעכטס. זאג פאר זיין ווייב זי זאל עס נישט נעמען צום הארצן, זי האט זייער גוט געטון און זי זאל ווייטער אזוי טון.

איך האב אַזעלכע מעשיות טאג טעגליך, מען שרייט אויף מיר; דאך שטעל איך נישט אפ דאס טון שידוכים; אזוי גייען אלע שידוכים, מען שטערט פון אלע זייטן, ביז די צד הקדושה איז זיך גובר און עס ווערט א שידוך. וואויל איז דעם וואס איז עוסיק אין שידוכים, וואויל איז אים בזה ובכא.

...

ווען מען היט די תורה פאלט מען נישט אין קיין עברות

בעזרת ה' יתברך - יום ג' פרשת ואתחנן, י"ב אב, שנת תשפ"ב לפרט קטן
לקבוד ... גרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

עס איז נישט אמת וואס דו שרייבסט, ווייל ווען מען היט די תורה - פאלט מען נישט אין קיין עבירות. די טעג וואס די הייליגע תורה זאגט אז מען דארף זיך אפשיידן וכו' - פון דעם פאלט מען נישט אראפ, אז מען לייגט צו אייגענע פרישות - דאס איז שוין עפעס אנדערש, פון דעם קען מען נאך אראפפאלן.

השמר והזהר, היט די הלכות בחמר הדין; אז מען היט נישט די הלכות פון א אידישע שטוב ווערט מען פארשניטן פון די וועלט. אזוי ווי די הייליגע חכמים זאגן אונז (שבת יג.) אליהו הנביא האט דערציילט: "מעשה בתלמיד אחד ששנה הרבה וקרא הרבה ושמש תלמידי חכמים הרבה, ומת בחצי ימיו", עס איז געווען א מענטש וואס האט זייער פליסיג געלערנט און ער איז געשטארבן זייער יונג, זיין ווייב האט דאס נישט אויסגעהאלטן, זי האט אנגעהויבן ארום צו לויפן צו אלע שולן און ישיבות און געפרעגט: ווי אזוי קען זיין אז מיין מאן איז געשטארבן יונג, עס שטייט דאך אין די תורה (דברים ל, ב): "כי הוא חייך וארך ימיו", ווער עס לערנט תורה וועט לאנג לעבן, מיין מאן האט געלערנט אסאך תורה - חומש, משניות און גמרא, פארנוואס איז ער נפטר געווארן אזוי יונג?! "ולא היה אדם מחזירה דבר", קיינער האט איר נישט געהאט וואס צו ענטפערן, ביז איינמאל בין איך איינגעשטאנען ביי די פרוי און זי האט מיר דערציילט די גאנצע מעשה, האב איך איר

געפֿרעגט: איר האט געהאלטן טהרת המשפחה? האט זי געענטפערט: מיר האבן געהאלטן כמעט אלע הלכות אויסער איינצעלע זאכן האבן מיר נישט געהאלטן; האט אליהו הנביא איר געזאגט: "ברוך המקום שהרגו", געלויבט איז דער אייבערשטער אז ער האט אים גע'הרג'עט, ווייל אין די תורה שטייט (ויקרא יח, ט): "ואל אשה בנדת טמאתה לא תקרב".

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

אכטונג געבן צו זיצן צוגעדעקט מיט צניעות

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת ואתחנן, י"ג אב, שנת תשפ"ב לפרט קטן
מרת ... תחי'

נעמט זיך פאר צו גיין אנגעטון גענוג לאנג, ווען מען זיצט זאלן די קנייען זיין גוט צוגעדעקט. דאס וועט זיין א זכות פאר ענק, איר וועט זען א ישועה בקרוב.

זייט נישט ברוגז אז איך שרייב אייך דאס, אסאך מאל כאפט דער מענטש אליינס נישט אז די קנייען זענען אויפגעדעקט ביים זיצן, דערפאר שרייב איך אייך דאס.

ווען איר צינדט אן די שבת ליכט - זאלט איר בעטן דעם אייבערשטן פאר אייך און פאר אייערע דורות זיי זאלן זיין ערליכע אידן. צינדט אן צוויי ליכט פון שמן זית פנגד זכור ושמור, און נאך פיר ליכט פנגד שם הוי', און פאר יעדן קינד לייגט מען צו נאך א ליכט.

מוהרא"ש ברענגט א שיינע מנהג פון צדיקים, אז פרויען זאלן אנטון ביים ליכט צינדן א וויסע שירצל לכבוד די גרויסע מצוה פון צינדן ליכט. עס זענען דא יונגע ווייבלעך וואס זאגן עס איז א יאנטשי זאך, ברוך השם ביי אונז איז שייך און חשוב אלעס וואס צדיקים זאגן.

...

א שאד צו לויפן ארבעטן, קום ענדערש אין ישיבה

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת ואתחנן, י"ג אב, שנת תשפ"ב לפרט קטן

לכבוד מיין טייערער ... גרו יאיר, תלמיד ישיבת תפארת התורה

איך פריי זיך אזוי שטארק יעדעס מאל דו קומסט אין ישיבה, עס איז אזוי וויכטיג זאלסט קומען אין ישיבה הערן חיזוק און עצות פון הייליגן רבי'ן.

וועסט נאך גענוג ארבעטן אין לעבן, יעצט אין די יונגע יארן איז א שאד צו לויפן ארבעטן, יעצט קום אין ישיבה. דריי זיך נעבן דעם ראש ישיבה, זיי פון די בחורים וואס זיצן נעבן דעם ראש ישיבה און שלינגען נאך א ווארט און נאך א ווארט. דיין ראש ישיבה האט דיר אסאך וואס צו פארקויפן, ער האט אסאך מקבל געווען פון מוהרא"ש, דיין ראש ישיבה האט דיר זייער ליב, ער ווארט דו זאלסט קומען מער אין ישיבה.

שרייב מיר א בריוו מזמן לזמן, דערצייל מיר דינע שיעורים, דינע סיומים.

...

ארויסגענומען אלטע איינגעגעסענע ווייטאג דורך אמונה און

תפלה

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת ואתחנן, י"ג אב, שנת תשפ"ב לפרט קטן

מרת ... תחי' ברסלב, ליבערטי

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

דאס איז אן עכטע מופת, דאס איז א העלד; נאכן ווערן געפייניגט און דערנידערט פון די אייגענע מאמע, אלע קינדער יארן האט מען אייך אזוי צעדרוקט, דערווארגן און דערנידערט, און היינט נאכן מקורב ווערן צום הייליגן רבי'ן און גיין אין די וועג פון התבודדות ותפלה, אמונה ושמחה - רעדט איר שייין, מיט די גרעסטע מאס דרך ארץ צו איר. עס איז ארויס פון

איך די פארגאנגענהייט, (מען געדענקט עס נאך און עס טוט וויי, אבער עס איז נישטא מער די פיינטשאפט וכו') - דאס איז א מופת פון רבי'ן.

הונדערטער און טויזנטער וויבֿלעך גייען צו טערעפי פאר דער זאך, עס פייניגט זיי וואס מען האט מיט זיי געטון, עס לאזט זיי נישט מנוחה, דאס לעבן גייט צוגרינד; מען פארברענגט רוב לעבן ביי טערעפי, ספאר"ט גרופ"ס וכדומה.

וואלט דאס נישט געווען א פריוואטע זאך - וואלט איר דאס געדארפט דערציילן ברבים פאר אלעמען, אלע זאלן וויסן אז עס איז דא א וועג זיך צו היילן, ארויסנעמען אלטע ווייטאג פון א מאמע, איינגעסענע פייך - דורך אמונה, דורך התבודדות ותפלה.

ווען מען נעמט אריין אמונה אין זיך - ווערט די לעבן אזוי זיס, מען ווייסט אז עס איז נישט דער און נישט יענער, אלעס איז דער אייבערשטער, אלעס איז ער אליינס; דומם, צומח, חי, מדבר - אלעס איז ער, אלעס איז א פארשטעלאכטס פונעם אייבערשטן. מיין טאטע, מיין מאמע, מיין שווער, מיין שוויגער, מיין מאן, מיינע קינדער - אלעס איז פונעם אייבערשטן. די לעבן ווערט גרינג, דער לעבן ווערט זיס.

דער אייבערשטער זאל איך העלפן, אינעם זכות פון מצות כיבוד אב ואם זאלט איר האבן נחת פון אייערע דורות, עס זאל זיך ציען ליכטיגע, ערליכע, אידישע דורות, קינדער און אייניקלעך וואס זענען געטריי דעם אייבערשטן. אויך זאל זיין ביי איך אין שטוב א פלאץ פון שלום, פון שפירן דעם אייבערשטן.

...

פאר די ביסל האר, לוינט זיך צו ליידין אזויפיל צרות?

בעזרת ה' יתברך - ליל שישי פרשת ואתחנן, חמשה עשר באב, שנת תשפ"ב
לפרט קטן

מרת ... תחי' ברסלב, ליבערטי

איך וויל אייך מחזק זיין איר זאלט בלייבן ווייטער מיט אייער הייליגקייט פון זיך שערן די האר. איך האב געהערט פון מוהרא"ש זכותו גגן עלינו אזויפיל מאל ווי ער האט געקערעכצט און געוויינט, ער האט געזאגט: "א שאד, פאר די ביסל האר האלט מען צוריק די גאולה; א שאד, פאר די ביסל האר איז דא אזויפיל צרות אויף די וועלט, א שאד פאר די ביסל לייזיגע האר זאל מען פארלירן די קינדער".

איך בעט אייך זייער, בלייבט שטארק מיט אייער אידישקייט. איך האב זיך מוסר נפש געווען פאר אייך, פאר אייער שידוך; איך האב באקומען נאר בזיונות און שפיכות דמים, מען רעדט אויף מיר כל דבר אסור כאחד הרקים; איך טו ווייטער, איך וויל אריינברענגען קדושה וטהרה ביי אידישע קינדער.

זעצט דער איך אז עס הויבט זיך אן א גייע זאך, עס זענען דא פרויען וואס מאכן זיך די נעגל. וויסן זאלט איר, מוהרא"ש האט געזאגט אז מען טאר דאס נישט טון, איך ווייס מעשיות פון יונגע פארפעלקער וואס מוהרא"ש האט זיי חתונה געמאכט און זיך געפארעט מיט זיי, ער האט זיך איינגעטונקען אין בלאטעס ארויס צו שלעפן טייערע אידישע נשמות וואס זענען נעבעך אראפגעפאלן, "האמנים עלי תולע", טייערע אידישע קינדער, "חבקו", האבן ליב באקומען, "אשפתות", מיסט (איכה ד, ה). מוהרא"ש האט זיך אזוי אראפגעלאזט צו זיי מיט אזא רחמנות, ביז די צוויי זאכן, די האר מיט די נעגל; מוהרא"ש האט געוויינט און זיך געבעטן: "געבט מיר די צוויי זאכן, שערט אייך אפ די האר און שמירט נישט די נעגל; איך זאג אייך צו די וועלט און יענע וועלט".

וואס זאל איך אייך זאגן, עס איז אריבער שוין צען יאר, די וואס האבן געפאלגט - די האבן הערליכע ליכטיגע משפחות. דא אין שטעטל וואוינען

טייערע משפחות וואס האבן געהאט די נסיונות פון האר און שמירן די נעגל, אבער זיי האבן געפאלגט דעם צדיק, זייערע שטופער זענען ליכטיג, און ליידער זענען געווען געציילטע וואס האבן נישט געפאלגט, און עס איז שוין גארנישט געבליבן פון זייערע שטופער.

היינט האב איך געגעבן א שיעור פאר בית פיגא תלמידות, איך האב גערעדט צו זיי פון דעם ענין ביז איך האב געמוזט ענדיגן ווייל עס האט מיר אנגעהויבן דרוקן די הארץ פון דעם וואס איך הער יעצט אז מען וויל זיך שמירן די נעגל און מען וויל בלייבן מיט די האר.

איך האב געעפנט די שטעטל מיט בלוט און שווייס, מיין לעבן געב איך אנוועק פאר די שטעטל; מיין ווייב, מיינע קינדער - אלעס האב איך געלייגט אין די זייט צו בויען א ליכטיגע פלאץ, יעצט ווען איך הער אז דא אין די קהילה איז אנגעקומען די צוויי שרעקעדיגע קליפות פון נעגל און האר - ווערט מיר פשוט שלעכט.

איך וויל אייך שטארקן איר זאלט נישט נאכגיין די וואס מאכן זיך די נעגל און די האר, עס וועט אייך גארנישט העלפן. אפֿשר מיינט איר אז מען ווערט פרייליך, מען ווערט צופרידן; גיין און נאכאמאל גיין! עס מאכט נישט פרייליך, עס מאכט גארנישט אויס, עס ברענגט נאר מער און מער עצבות און מרה שחורה.

איך בעט אייך זייער, שרייבט מיר צוריק.

...

איבער שניידן פרוכט ביימער דארף מען פֿרעגן א גרויסער

ערליכער רב

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת וַאֲתַחֲנַן, "ד אב, שנת תשפ"ב לפֿרט קטן

מרת ... תחני ברסלב, ליבערטי

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

די סארט שאלות פון שניידן פרוכט ביימער דארף מען פֿרעגן א גרויסער

עָרְלִיכֶּעַר רַב, אִיף אַלײַנִס פֿרעג אױף די סאַרט שְׂאֵלוֹת פּוֹן אַ גְרוֹיִסן עָרְלִיכֶּן רַב, ןווייל דאַס איז אַ ספֿנָה.

אַז אַיר ןווילט ןוואַרטן אַביסל קען אױף פֿאַר אײַך פֿרעגן מײַן טאַטע שְׂלִיט"אַ. ער איז יעצט אַװעק געפֿאַרן קײַן מירון פֿאַר אַפֿאַר ןוואַכן, בײַז סליחות; אַז אַיר ןווילט ןוואַרטן ןוועל אױף פֿרעגן פֿאַר אײַך.

אַיר ןוואַינט דאַ אין שְׂטעטל, אַ פֿלאַץ ןוואס איז אַרױמגעןנומען מיט גראַז און בײַמער. עס איז אַזױ פֿאַסיג פֿאַר הַתְּבוּדָּוֹת וּתְפִלָּה, עס איז גאַר אַנדערש די הַתְּבוּדָּוֹת צװײשן גראַז און בײַמער; מען קען זײַך בעסער אױסשמועסן און אױסגײסן דאַס האַרץ פֿאַר'ן אײַבערשטן, מען קען זײַך אױסקלאַרן און פֿאַקױמען קלאַרע תְּשׁוּבוֹת אין לעבן אױף יעדע זאַך.

...

עַנְדִּיגן מַגִּיהַ זײַן ספֿר אֲשֶׁר בְּנַחַל אין אײַדיש

בְּעִזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ - יום ה' פֿרשַׁת ןְאַתְחַנֵּן, י"ד אָב, שְׁנַת תשפ"ב לִפְרֻט קָטָן לְכַבֹּד מײַן טײַעֲרער ... גרוֹ יאַיר

אױף ןווייל דײַר מַחֲזֵק זײַן זאַלסט עַנְדִּיגן מַגִּיהַ זײַן ספֿר אֲשֶׁר בְּנַחַל אין אײַדיש, די אַכט הונדערט בְּרִיו ןוואס מױהֲרַא"ש האט געשריבן אין אײַדיש.

אױף הָאַב צוגעזאַגט פֿאַר מױהֲרַא"ש צװײשן די פֿטירָה און די קבױרָה אױפֿ'ן ןוועג ןווען מען האט געפֿירט די אַרױן הַקּוּדֹשׁ קײַן אַרץ ישׂרָאֵל, אױף בײַן געזײצן אײַנעם אַמבױלאַנס נעבן דעם אַרױן און געזאַגט: "אױף ןוועל דרוקן די בְּרִיו און דאַס פֿאַרשפֿרײַטן אין די ןוועלט".

האַסט שױן אַרױסגעגעבן צװײ חלקים אַזױ שײַן מיט מַפְתַּחוֹת, לְאַמִּיר יעצט צועַנְדִּיגן אַ דריטע חלק און אַלע חלקים.

שְׂטאַרק זײַך מיט די הײליגע אַרְבַּעט, דאַס איז אַװנזער תִּיקוֹן; נאַר דאַס ןוועט אַװנז הַעלפֿן בְּזָה וּבְכַפֵּא. עס איז טאַקע שׁווער די אַרְבַּעט, אַבֶּער עס לױנט זײַך.

...

קומען אין חדר מאכן חאלאקע

בעזרת ה' יתברך - יום ה' פרשת ואתחנן, י"ד אב, שנת תשפ"ב לפרט קטן

לכבוד ... גרו יאיר, מנהל תלמוד תורה היכל הקודש ירושלים

איך פריי זיך אז דו האסט געטראפן א פלאץ פאר די מיידל שולע בית פיגא; נעם ארויס די דירה, הויב אן קליין; די ראשית וועט זיין מצער, אבער ואחריהך ישגה מאד (איוב ח, ז).

אויך ביטע לאזן מיין טייערער תלמיד ... פון ... קומען מאכן פאות פאר זיין זון. ער האט געלערנט ביי מיר, ער איז א טייערער אינגערמאן, ער האט נישט יעצט קיין חדר פאר אים, ווייל דארט וואו ער שיקט די קינדער איז יעצט בין הזמנים, ער וויל זייער שטארק קומען מיט זיין זון זאגן די א' ב' ביי אונז אין תלמוד תורה על טהרת הקודש. ביי אונז אין אמעריקע איז אויך דא אסאך מאל ווען מענטשן קומען מאכן חאלאקע, זאגן די א' ב' ביי אונז אין תלמוד תורה, אפילו דער קינד לערנט נישט ביי אונז.

אונזער זאך איז לקרב ולא לרחק.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

פאר די פרוי איז וויכטיגער ארויסצוגיין באקומען חיזוק ווי

פאר'ן מאן

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת ואתחנן, חמשה עשר באב, שנת

תשפ"ב לפרט קטן

צו מיין טייערער ... גרו יאיר ברסלב, ליבערטי

עס איז זייער וויכטיג דו זאלסט העלפן אין שטוב מיט די קינדער אז

דיין ווייב זאל קענען גיין צו די שיעורים פון התחזקות.

דא אין שטעטל איז דא שיעורים פון די מנהלת תחי', חיזוק פאר יונגע

ווייבלעך. אויך איז דא שיעורים פון איינע פון די טיששערס, און אז דיין

ווייב וויל גיין, זי וויל די חיזוק - זאלסטו אלעס טון זי זאל קענען קומען.

אויף ווען עס איז דא מלָוה מלָפּה'ס וכדוּמָה און דיין ווייב וויל קומען, און דו ווילסט אויף קומען - איז וויכטיגער זי זאל קומען.

דו וועסט שוין באקומען די חיזוק; דו קומסט דאך דריי מאל א טאג אין שול, מען טרעפט אנשי שלומינו, ווי נישט קומט ארויס חיזוק פון דעם, פון יענעם, אויף לופטערט מען זיך אויס, אפער די ווייבער זענען איינגעשפארט אין שטוב, פאר זיי איז וויכטיגער צו קומען הערן חיזוק.

פריי זיך אז דיין ווייב וויל דאס; אוי ווי שרעקעדיג איז די וועלט, אוי ווי ווייטאגליך איז ווען מען הערט איינגעלייט קרעכצן אז די ווייב האט זיך געטראפן נישט גוטע חבר'טעס, זי דארף שוין נישט קיין חיזוק, זי הויבט אן ווערן פארנומען מיט נישט גוטע זאכן; דעמאלט איז אזוי ביטער.

דעריבער טייערער ליבער ברודער, טו אלעס אז דיין ווייב זאל קענען קומען צו די שיעורים. זאלסט איר נישט דרוקן צו קומען, אז זי וויל נישט קומען - זאלסטו קומען. מען קען זיין א גוטע פרוי אן קומען צו די שיעורים; ביי מיר אין שטוב, מיין ווייב - גייט נישט צו מלָוה מלָפּה'ס, שיעורים וכדוּמָה. נאר וואס דען? אז דיין ווייב וויל, זי חלש'ט צו קומען, זי דארף די חיזוק, עס איז איר נישט גענוג צו הערן אויפ'ן האט-ליין - זאג איך דיר, בלייב אין שטוב, געב אכטונג אויף די קינדער אז זי זאל קומען.

נאך איין זאך, חכמינו זכרונם לברכה זאגן (אבות ב, ה): "ולא הפישן למד", מען טאר זיך נישט שעמען צו פרעגן; אז מען פרעגט נישט - ווייסט מען נישט ווי אזוי זיך צו פירן, און זיכער זאלסטו זיך נישט שעמען ווען דיין ווייב שיקט דיך מיט א ליסטע מיט פראגעס צו פרעגן דעם ראש ישיבה צו וויסן ווי אזוי זיך צו פירן; פון וועם שעמסטו זיך? פון מיר? ביי מיר איז דאס די שענסטע זאך, וואס האסטו מורא - אז איך ווער נערנוועז? איך האב דיר שוין דערציילט, א איד האט אמאל געזאגט פאר זיין רבי: "איך האב מורא אז איך מאך נערנוועז דעם רבי'ן מיט מיינע טויזנטער פראגעס..." האט אים זיין רבי געזאגט: "איך ווער פון דיר נישט נערנוועז, איך בין נערנוועז פון מיינע תלמידים וואס פרעגן גארנישט, איך ווייס נישט אויב זיי פירן זיך ערליך, מיט הלכות וכדו'".

דאס איז ביי מיר אסאך גרינגער, ווען דער מאן פֿרעגט די פֿראגעס פֿאר זיין שטוב, אזוי גייט נישט אנוועק אזויפיל צייט, ווייל מען טרעפט זיך סיי ווי אין בית המדרש, דא און דארט; פֿארנוואס זאלסטו זיך שעמען? דו ווייסט צו וואס מען איז זוכה ווען מען לייגט אלע בושות אין די זייט און מען פֿרעגט אלעס? קוק וואס דער הייליגער רבי זאגט (ספר המדות אות בנים, סימן סו): "מי שהוא מקטין את עצמו בפני רבו ושואל ממנו כל הספקות, ווער עס האלט זיך קליין פֿאר זיין רבי, ער פֿרעגט אים אלע זיינע ספיקות, "אף על פי שרבו מביש אותו", אפילו זיין רבי פֿארשעמט אים, דאך פֿרעגט ער אלעס, "על ידי זה זוכה שיוצא ממנו בן שהוא גדול בתורה יותר מרבו", וועט ער זוכה זיין, ער וועט האבן קינדער גרויסע צדיקים, גרעסער פֿון זיין רבי.

דאנק דעם אייבערשטן אויף די גרויסע חסדים, דו האסט א טייערע ווייב מיט ליכטיגע קינדער, מיט וואס נישט... זיין ווייב שרייבט זייער שיינ פֿון דיר, דו העלפסט איר, דו רעדסט צו איר שיינ. אפילו ווען זי פֿארלירט זיך - פֿארלירסטו זיך נישט, דו בלייבסט פֿרייליך און דו העלפסט איר; וואויל איז דיר און וואויל איז זיין חלק, דאס איז א ברסלב'ער חסיד, דער וואס רעדט שיינ אין שטוב און איז מכבד די ווייב. א גוט שבת.

...

פֿארנוואס זאג איך דיר מער מוסר ווי פֿאר אנדערע?

פֿעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פֿרשת ואתחנן, חמשה עשר באב, שנת תשפ"ב לפֿרט קטן

לכבוד מיין טייערער ... גרו זאיר, תלמיד ישיבת תפארת התורה

היינט אינדערפֿרי ווען דו האסט מיר דערציילט אז דו האסט אנגעהויבן און געענדיגט מסכת תענית - האסטו מיר אזוי מחי' געווען, איך געדענק נישט ווען איך זאל זיך אזוי פֿרייען; איך פֿריי זיך צו זען אז דו לערנסט, דו

גייסט יעדן טאג לערנען און מסיים זיין מסכת תענית פאר פערציג טעג, ביז ראש השנה - זוכה זיין צו די סגולה פון א חתן ווערן.

טייערער ... איך זאג דיר אפֿשר אביסל מער מוסר ווי אנדערע, אָבער פארשטיי מיר אז דאס איז ווייל איך ליב דיר. פאר מיינע קינדער זאג איך נאכמער מוסר; פאר מיינע קינדער אין ישיבה, און אויך די וואס האבן שוין חתונה געהאט - האב איך געזאגט זייער אסאך מוסר, ווייל איך האב ליב מיינע קינדער, איך וויל דאס בעסטע פאר זיי, און דעריבער זאג איך דיר אויך מוסר, נאר ווייל איך האב דיר ליב; ביז איך זע אז מיינע ווערטער טוען סיי ווי נישט אויף, דעמאלט לאז איך אפ די מוסר, איך מאך צו מיינע אויגן.

זיי נישט ברוגז אז איך זאג דיר אויפצושטיין דאווענען אין צייט, און צו האבן גוטע חברים, חברים מיט תמימות און ליצנות; איך וויל נאר דיין גוטס.

...

אנשטאט טראכטן פון די גרויסע חובות, טראכט פונעם גרויסן

באשעפער

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת ואתחנן, חמשה עשר באב, שנת

תשפ"ב לפרט קטן

לכבוד מיין טייערער ... נרו יאיר ברסלב, ליבערטי

פארליר זיך נישט, גיי נישט אריין אין א קטנות הדעת; דו וועסט נישט בלייבן אין די לאף פון חובות, נאך אביסל וועסטו ארויסקריכן דערפון.

איך בעט דיר זייער, פארליר זיך נישט; אנשטאט טראכטן טאג און נאכט ווי גרויס זענען די חובות וואס דו האסט - זאלסטו טראכטן ווי גרויס דער באשעפער איז; מעגסט שוין טראסטן דעם אייבערשטן, אזויפיל ניסים האסטו שוין געזען אין לעבן, אזויפיל האסטו שוין געדאגהעט און ביים סוף האט זיך אויסגעלאזט פון אלע דאגות - איין גרויסער בוידעם, איז פארנוואס זאלסטו ווייטער דאגהנען? טראכט פונעם אייבערשטן - וועסטו זען ניסים.

דער הייליגער רבי זאגט (לקוטי מוהר"ן חלק א', סימן כג) די אלע וואס טראכטן פון געלט האבן א טונקלקייט אויפ'ן פנים, אן אויסגעלאשנקייט, עצבות ומרה שחורה, אנפין חשוכין.

טראכט פון באשעפער, טראכט פון רבין, פון צדיקים; גיי אביסל שפאצירן מיט זיין ווייב און קינדער, און זינג זיך: "שפח אייבערשטער פאר מיין שיינע לעבן, פאר מיין ווייב און קינדער", וועט שוין אויך זיין שפע.

...

געב אכטונג נישט צו טון קיין מאדנע זאכן

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת ואתחנן, חמשה עשר באב, שנת תשפ"ב לפרט קטן

לכבוד מיין טייערער ... גרו יאיר ברסלב, ליבערטי

איך וויל דיר בעטן א טובה, דו וויסט דאך אז מען רעדט אויף מיר פל דבר אסור, מען רעדט אויף היכל הקודש דאס ערגסטע; איך פרובר זייער שטארק אז אונזער בית המדרש זאל זיין א פלאץ און קיין אינטערעסאנטע זאכן, מוהרא"ש האט מיר דאס געהייסן טון.

למעשה זע איך יעדע וואך ערב שבת ווען מיר שטעלן זיך דאווענען מנחה וקבלת שבת - טוסטו און תפילין דרבנו תם, דו שטייסט ביים אריינגאנג און אלע וואס קומען דאווענען פארוואונדערן זיך דערויף. מילא די איינוואוינער פון שטעטל, מיר זענען צוגעוואוינט זיך נישט צו מישן אין יענעמ'ס געשעפטן, אבער דו וויסט דאך, עס קומען געסט, עלטערן פון איינוואוינער, און דאס איז פאר זיי זייער אינטערעסאנט; וויל איך דיר בעטן זאלסט אכטונג געבן.

בכלל וואלט זייער גוט געווען זאלסט אנטון ביידע פאר תפילין אינאיינעם, רש"י און רבנו תם - גייט אינאיינעם, אז עס איז דא צייט פאר רש"י - איז דא צייט פאר תפילין דרבנו תם, און אז נישט - נעם אראפ אפאר מינוט פון תפילין דרש"י און טו און תפילין דרבנו תם.

עס ווענדט זיך ווי אזוי מען געוואוינט זיך צו. איך געדענק נאך מיין חתונה האב איך אויך געהאט די צעפלוויגנקייט, איך פלעג אנטון תפילין דרבנו תם שפעט נאכמיטאג, ביז מיין טאטע שליט"א האט מיר מוסר געזאגט און פארלאנגט איך זאל דאס מער נישט טון.
זע צו לערנען יעדן טאג דעם בלאט גמרא - וועסטו באשיצט ווערן פון אלעם שלעכטס.

...

הייליגער באשעפער, פארנוואס ציט מיר צו נישט גוטע זאכן?

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת ואתחנן, חמשה עשר באב, שנת תשפ"ב לפרט קטן

מרת ... תחי' ברסלב, ליבערטי

געבט א קוק די ניסים וואס דער אייבערשטער האט געטון מיט אייך, וויפיל דארפט איר אים דאנקען און לויבן. זאגט אביסל תהלים יעדן טאג און אינצווישן די קאפיטלעך זאלט איר דאנקען און לויבן פאר אלעס וואס דער באשעפער טוט מיט אייך.

אייער מאן גרוי איר באדאנקט זיך שטענדיג, ער זאגט מיר אלץ יישר כח פאר'ן זיין שדכן ביי ענק, ער איז אזוי צופרידן מיט די מתנה וואס דער אייבערשטער האט אים געגעבן - אייך פאר א ווייב.

ווען איר צינדט די שבת ליכט זאלט איר זיך אויסשמועסן דאס הארץ מיט'ן אייבערשטן. קודם הויבט אן דאנקען פאר אייער לעבן, אזוי וועט זיך עפענען אייער הארץ, ביז איר וועט זיך קענען גוט אויסבעטן, ווייל ווען א פרוי צינדט אן די שבת ליכט ווערט ארום איר א גרויסע קדושה, די שטוב ווערט זייער הייליג און ליכטיג, עס קומען הייליגע מלאכים און מען קען דעמאלט פועל'ן גרויסע זאכן.

זאלט איר בעטן דעם אייבערשטן:

"הייליגער באשעפער, וואס איז מיט מיר געשען? איך וויל אזוי

שְׁטאַרק זיין עָרליך און וואויל, איך וויל אויפֿשטעלן אַ וואַרעמע עָרליכע שְׁטוב, אָבער פון די אַנדערע זייט ציט מיר נישט גוטע זאַכן; באַשעפער, וואס טו איך? איך ווער צעריסן, איין רגע וויל איך זיין גוט, אַ צווייטע רגע וויל איך נאַרישקייטן, הייליגער באַשעפער, געב מיר אַ ריינע האַרץ, געב מיר אַ ריינע מח מחשבה. הייליגער באַשעפער, דו ווייסט דעם אַמת וואס איך וויל טאַקע, איך וויל זיין נאַנט צו דיר, איך וויל טון דיין ווילן”.

בעטס אויף פאר שלום בית, בעטס איר זאלט האבן חן ביי אייער מאן, און ער זאל האבן חן ביי אייך; עס זאל זיין ליבשאפט צווישן ענק. מרת ... תחזי, העלפט מיר אויפבויען די ברוסלכע שטעטל. איך דארף אז יונגע ווייבלעך אזוי ווי אייך זאלן מיר העלפן בויען, און חס ושלום נישט שטערן; אז די יונגע ווייבלעך זאלן טון די ווילן פון מוהרא"ש, זיך נישט אַנשמיין די נעגל מיט נע"ל פאלי"ש, סיי מיט א קאליר, סיי דורכזיכטיג, און אז מען וועט זיך שערן די האר. ווייל איך האב אזוי מורא פון די צוויי שרעקעדיגע הונט; עס איז דא ביי די שדים, ביי די נישט גוטע - צוויי שרעקעדיגע קליפות, איינס איז נעגל און איינס איז האר, זיי ברענגען קרענק, זיי ברענגען צרות, ארעמקייט; אוי ווי ווי שרעקעדיג זיי זענען. דער הייליגער זוהר זאגט (פרשת קדושים דף עט ע"א; פנחס רמח): אז די נעגל און האר וואס וואקסט אין די אומריינע טעג דארף מען אפשיניידן און אנוועקווארפן, ווייל עס ליגט אויף זיי א שטארקע טומאה, סיי פון די הענט און סיי פון די פיס.

איך בעט דעם אייבערשטן ער זאל שוין רחמנות האבן אויף אידישע קינדער, זיי זאלן נישט וועלן נאכטון די אומות העולם.

דער אייבערשטער זאל אויף מיר אויף רחמנות האבן, איך בין אזוי צעבראכן, איך האב שוין נישט קיין כח, איך ארבעט אזוי שווער בכלליות, ובפרטיות מיט די שטעטל; קיינער ווייסט נישט וואס איך גיי אריבער מיטן בויען דעם שטעטל, נאר כדאי עס זאל זיין א פלאץ פון קדושה וטהרה, א פלאץ וואו מען לעבט מיטן אייבערשטן, און ווען איך הער אז עס זענען דא

מִשְׁפָּחוֹת וְוֹאס גִּייעֵן נִישְׁט אויף די וועג פון מוהרא"ש - גייט מיר דאס ביזן הארץ, נעכטן האט מיר אזוי געדרוקט ביים הארץ ווען צוויי משפחות ווילן זיך צוריק לאזן וואקסן די האר.

איך בעט אייך זייער, בעטס פאר מיר; איך האף צום אייבערשטן איר וועט זיין שטארק.

...

מען מוז האבן א קיאסק אין שטעטל

בעזרת ה' יתברך - ערב שבת קודש פרשת ואתחנן, חמשה עשר באב, שנת תשפ"ב לפרט קטן

מיין טייערער ... גרו יאיר ברסלב, ליבערטי

אפשר דאך קענסטו מיר העלפן? איך וויל אזוי שטארק אז דא אין שטעטל זאלן די אינגעלייט זיין ריין און זויבער, זיי זאלן נישט האבן אין שטוב קיין שום פלים. גלייך ווען מיר האבן אנגעהויבן רעדן פון בויען די שטעטל, פון די ערשטע זאכן האב איך געבעטן די הנהלה אז איך דארף א קיאסק, איך וויל נישט אינגעלייט זאלן אריינברענגען אין שטוב קיין פלים.

מיר האלטן יעצט דריי יאר פונעם שטעטל און עס איז גארנישט דא. איך בעט דיר, העלף מיר, וואס האב איך פון די שטעטל, וואס דארף איך א שטעטל? איך וויל דאך נאר דאס, אז מען זאל לעבן דא בקדושה ובטהרה.

יעדן צווייטן טאג הער איך אז נאך און נאך קויפן זיך טעלעפאונס, טעבלעט, ווייל זיי האבן נישט קיין וועג ווי אזוי צו לעבן; זיי זענען גערעכט, מען דארף קענען זען אימעילס, מען דארף קענען זען די באנק וכו' וכו'; אפשר דאך קענסטו זיין דער גוטער שליח.

די קיאסק וואס איז יעצט דא איז סתם חזק געמאכט פון מענטשן און פון מיר; וואו קיאסק, וואס קיאסק... אפשר ווילסטו נעמען מיין דירה העכער דעם בית המדרש? איך וועל פֿרעגן מיין ווייב אויב עס איז אינטערעסאנט, אויב זי איז מסכים. עס האט געהייסן אז איך וועל מאכן די

כולל ביי מיר אין די דירה, למעשה, דער דיין שליט"א, דער ראש הכולל - וויל ענדערש עס זאל בלייבן אונטן אין שול.

געדענק וואס איך זאג דיר, די אלע וואס פירן זיך בתמימות, זיי פאלגן צדיקים, פאלגן ערליכע אידן, נעמען נישט אריין אין שטוב קיין שום פלי וואס האט אינטערנעט - די וועלן בלייבן מיט ערליכע דורות, און די אויבער חכמים וואס מאכן חזק פון די ווערטער פון צדיקים און האלטן זיך קלוגער, ווער וויסט וואס וועט זיין מיט די דורות הבאים...

אזוי איז געווען מיט זעכציג יאר צוריק, די הייליגע צדיקים האבן געשטורעמט א וועלט מען זאל נישט האבן אין שטוב קיין טעלעוויזשן מיט ראדיא, די וואס האבן געפאלגט - די האבן אייניקלעך און איר אייניקלעך נאמנים לה', און די אידן וואס האבן געלאכט, זייערע אייניקלעך נעבעך זענען אויסגעמישט, השם ישמרנו.

אויך בעט איך דיר זייער, גיי אביסל שפאצירן, זיי זיך מתבודד; האסט דאך ארום דיין שטוב א שיינעם פעלד, קענסט ארוםגיין אין דיין פעלד צווישן די גראז און זינגען צום אייבערשטן:

"טאטע, איך וויל זיין אן ערליכער איד, דער יצר הרע ברענט און פריט, ער לאזט מיר נישט אפ, ער ווארפט מיר כסדר אראפ; טאטע, וויפיל איך פרוביר, עס געבט זיך גארנישט קיין ריר, איך ווער נאר אלץ ווייטער און ווייטער פון דיר, טאטע זיסער, העלף מיר".

אוי ווי זיס, אוי ווי געשמאק - ווען מען רעדט זיך אויס דאס הארץ מיטן באשעפער, די לעבן ווערט א גוטע זאך, מען האט א וועג ארויס פון יעדע פראבלעם.

א גוט שבת.

...

עֲרַב שֶׁבֶת אִיז נִישֵׁט קִיין צִיט פֿאַר אַרְבַּעַט

בעזרת ה' יתברך - עֲרַב שֶׁבֶת קוֹדֶשׁ פֿרָשֶׁת וְאֶתְחַנֵּן, חֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאָב, שְׁנַת תשפ"ב לִפְרֹט קֶטָן

טייערער ליבער ... נרו יאיר בְּרִסְלֵב, ליבערטי

אזוי געטריי ווי דו העלפט מיר - אזוי געטריי דארפסטו זיין אין שטוב, העלפן דיין ווייב און קינדער.

דיין ווייב תחנ' שרייבט מיר אז זי שפירט ווי זי קען נישט מער, די ארבעט איז איבערן קאפ, בפרט ערבי שבתות, דעמאלט דארף זי מער הילף.

דערפאר בעט איך דיר, לאז אפ די ארבעט; ערב שבת איז נישט קיין צייט פאר ארבעט, חכמינו זכרונום לברכה זאגן (פסחים נ:): עס איז נישטא דערביי קיין סימן ברכה, ווייל מען דארף אנגרייטן דעם שבת קודש.

איך שפיר שלעכט פאר איר, איך וועל איר אויף דארפן שרייבן, זי זאל מיר מוחל זיין פאר'ן דיר אנוועק שלעפן פון שטוב אזוי סאך מיר צו העלפן בויען די מוסדות.

אויך בעט איך דיר, שרייב מיר דייןע סיומים; אמאל פלעגסטו מיר מער דערציילן וואס דו לערנסט און וואס דו ביסט מסיים - וועסטו מיר מאכן א נחת רוח.

א גוט שבת.

...

א פֿלעי געבויט אויפ'ן רבינ'ס מעשיות

בעזרת ה' יתברך - עֲרַב שֶׁבֶת קוֹדֶשׁ פֿרָשֶׁת וְאֶתְחַנֵּן, חֲמִשָּׁה עָשָׂר בְּאָב, שְׁנַת תשפ"ב לִפְרֹט קֶטָן

מרת ... תחנ'

איך דאנק אייך פאר אלעס וואס איר מיט אייער מאן טוען פאר די מוסדות, בפרט יעצט ווען איר לייגט אריין אזויפיל כחות פאר די

פארשטעלונג (פֿלעי) וואס בית פיגא תלמידות טוען אהערשטעלן; די מעשה פונעם חכם וְתם (סיפורי מעשיות, מעשה ט).

איך ווייס איר ארבעט זייער שווער, איר לייגט אריין טאג און נאכט פאר דעם, דערפאר שרייב איך אייך, איר זאלט זיך שטארקן, איר זאלט וויסן דאס גרויסקייט פון אהערשטעלן די פלעי. ווער עס העלפט פאר די פלעי האט א חלק אין הפצה, און אויך אין חינוך, און אין נאך אסאך שיינע זאכן וואס קומט ארויס דערפון.

מן הסתם זענט איר שוין געווען ביי אנדערע פלעי"ס, קענט איר זען די חילוק פון א פלעי געבויט אויפ'ן רבינ'ס מעשיות; עס איז איין שטיק מוסר השכל, איין שטיק יראת שמים, אמונה וכו'.

אויב איר האט נישט קיין צייט נאר אויף אדער העלפן די פלעי אדער תהלים, דאווענען וכו' - זאלט איר ענדערש העלפן מיט די פלעי.

נאכאמאל, א גרויסן יישר כח.

א גוט שבת.

...

